

516. Szeleste, Kertvégi szántók
(KÖH 63892)

(Vas megye) U

2008. november 11–19., ill. 2009. március 23. és április 20. között elvégeztük a 86. sz. főút nyomvonalára (97+510–97+860 km-szelvény) eső régészeti lelőhelyen a megelőző feltárást. A feltárt terület 6098 m² volt.

A Gyöngyös-sík kistáj K-i részén elhelyezkedő lelőhely egy Szelestéből K-i irányba kivezető dűlőút mentén helyezkedik el, az úttal és egy azzal párhuzamos vízelvezető árokkal É-i és D-i részekre osztottan. A feltárást megelőző terepbejárás alapján írt hatástanulmány (Reményi László, Takács Károly, 2007) a területet közepesen intenzív őskori és középkori–kora újkori lelőhelyként írta le.

A lelőhely összes objektuma az É-i területrészen jelentkezett, ahol a bolygatott humuszréteg átlag 60 cm vastagságú volt. 2008-ban a terület K-i felén haladva kezdtük meg a humuszolást. Az É-i szelvényrészben is zömmel a szürke/sárga kevert, öntés jellegű talaj képezte az altalajt, ill. a szelvényrész D-i részében a szántott, sötétbarna humuszréteg alatt fekete szubhumusz jellegű réteg volt, amely É felé erősen vékonyodott.

2009-ben az előző évben megnyitott felszín Ny-i oldala mentén folytattuk a kutatást, ill. a területrész Ny-i oldala mentén nyitottunk egy 2,3 m széles, 68,9 m hosszú szondát.

A 2008. évi munkálatok során 10, a 2009-ben feltárt részeken pedig még 21 stratigráfiai számot osztottunk ki. Az összesen 31 jelenséghez 14 objektumszámot rendeltünk. A jelenségek cölöphelyek és kisebb gödrök voltak, ill. egy kemence a hamusgödrrével. Régészeti leletanyag a DVK házi- és díszkerámiája, valamint kevés kagyló, csiga.

A leletek a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat szombathelyi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Bótsch Enikő, Binder Hajnalka és Csuti Tamás. A geodéziai felmérést a Geomontan Kft. végezte.

NYERGES ÉVA ÁGNES

517. Senta, Balátavár (Kaszaóvár)
(KÖH 69795)

(Somogy megye) Kö

2009. június 2-án egy somogyszobi lakos adatszolgáltatóval Somogyszob környékén található régészeti lelőhelyeket jártunk be. Kaszótól ÉNy-ra kb. 1 km-re, a Kaszóról Senta felé vezető út D-i oldalán, az erdőben kisebb, ovális földvár található, a sánc az É-i részen jól megfigyelhető, ÉNy-i sarkát földkitermeléssel megbolygatták, D-i részén nem követhető, kérdéses, hogy a várat D-ről körbevevő láp esetleg természetes védelmet

adott, ezért itt eredetileg sem volt erősítés. A vár és az út között nagyjából ÉNy–DK-i irányú sánc látható, É-i végét esetleg az út építésekor elvitték. A várból és sánctól régészeti leletet nem lehetett gyűjteni. A vár feltehetően azonos a Somogyszob-Vár néven említett, korábban nem lokalizált erődítéssel.

Munkatárs: Nyári Zsolt.

NÉMETH PÉTER GERGELY

518. Szentkirály, Polyák-tanya
(KÖH 27977)

(Bács-Kiskun megye) Sza

2009. március 3-án helyszíni szemlét tartottunk a 0276613 hrsz. ingatlanon tervezett lakóépület bővítéséhez kapcsolódóan. A területet bejárva azt tapasztaltuk, hogy a szarmata kori kerámiatöredékek a tanyához vezető út mindkét oldalán előfordultak. Megállapítottuk, hogy a beruházási terület érintheti a nyilvántartott lelőhelyet, ezért a kivitelezést folyamatos régészeti felügyelet mellett lehet végezni.

Munkatársak: Somogyvári Ágnes, Mészáros Mónika régészek, Vida Ágnes adattáros.

V. SZÉKELY GYÖRGY

519. Szentkirály határa

(Bács-Kiskun megye) Ő, R, Sza, A, Á, Kk, Kú

2009. október 19. és november 20. között az M44 gyorsforgalmi autópálya Kecskemét–Tiszakürt nyomvonalszakaszán örökségvédelmi hatástanulmány készítéséhez kapcsolódóan végeztünk terepbejárásokat. A tervezett autópálynak jelenleg két lehetséges nyomvonalváltozata van. Az É-i 31,1 km, a D-i 37,3 km hosszú. A tervezett tengely, valamint a fel- és lehajtók mindkét oldalát 100–100 m szélességben vizsgáltuk. A nyomvonalszakasz teljes egészében külterületen, új nyomvonalon húzódik és többségében mezőgazdasági területeket érint, mindössze 45–50%-a bizonyult hatékony terepbejárásra alkalmasnak.

Szentkirály közigazgatási területén 11 új lelőhelyet azonosítottunk: *Pekár-tanya*; *Szék-dűlő (Gál-tanya)*; *Szék-dűlő (U. Kovács-tanya)*; *Bajáki-tanya*; *Nagy-tanyától DNy-ra*; *Balla-csatornától DNy-ra*; *Kormos-tanya*; *P. Kiss J.-tanyától DNy-ra*; *Balla-csatorna*; *Patikárus-erdőtől D-re II.*; *Deák-tanya* (KÖH 72851, 72853, 72855, 72857, 72859, 72861, 72863, 72865, 72867, 72869, 72871). Az őskori, rézkori, szarmata, avar, Árpád-kori, középkori, kora újkori leletanyag felszíni telepnyomra utalt, egy lelőhely esetében templom és temető meglétével is számolni kell.

Munkatársak: Kékegyi Dorottya, Sultis László, Frank Tamás, Ollai Tibor, Alács Attila, Pál Róbert, Takács Gábor, Bárdos Nándor régésztechnikusok, Paja László antropológus.

PARDITKA GYÖRGY